

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia

Chambres Extraordinaires au sein des Tribunaux Cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

**Kingdom of Cambodia
Nation Religion King**

**Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi**

អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

Trial Chamber

Chambre de première instance

សំណុំរឿងលេខ: ០០២/១៩ កញ្ញា ២០០៧/អវតក/អជសដ

Case File/Dossier N° 002/19-09-2007/ECCC/TC

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception): 14 / 03 / 2013
ម៉ោង (Time/Heure): 15:35
និយោជកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé វណ្ណ វណ្ណ

ចំពោះមុខ:

ចៅក្រម និល ឆាន ជាប្រធាន

ចៅក្រម Silvia CARTWRIGHT

ចៅក្រម យ៉ា សុខន

ចៅក្រម Jean-Marc LAVERGNE

ចៅក្រម យូ ឡាវា

កាលបរិច្ឆេទ:

ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣

ភាសាដើម:

ខ្មែរ/អង់គ្លេស/បារាំង

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

សាធារណៈ

សេចក្តីសម្រេចលើការបញ្ចប់កិច្ចសិក្សាស្រាវជ្រាវនៃដំណើរការ អៀង សារី

សហព្រះរាជអាជ្ញា

ជា លាង

Andrew CAYLEY

ជនជាប់ចោទ

នួន ជា

អៀង សារី

ខៀវ សំផន

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី

ពេជ អង្គ

Elisabeth SIMONNEAU FORT

មេធាវីជនជាប់ចោទ

សុន អរុណ

Victor KOPPE

អាង ឧត្តម

Michael G. KARNAVAS

គង់ សំអុន

Arthur VERCKEN

Jacques VERGÈS

Anta GUISSÉ

១. សេចក្តីផ្តើម

១ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានទទួលលិខិតបញ្ជាក់មរណភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី ពីមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣^១។

២. ប្រវត្តិករ

២ នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានដាក់ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរចោទប្រកាន់ នួន ជា អៀង សារី ខៀវ សំផន អៀង ធីរិទ្ធ និង កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅខុច បានប្រព្រឹត្តបទឧក្រិដ្ឋផ្សេងៗដែលស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការរបស់ អ.វ.ត.ក^២។ នៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧ ជនជាប់ចោទ អៀង សារី ត្រូវបានចាប់ខ្លួនដោយដីកាបង្គាប់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងបានបញ្ជូនមកមន្ទីរឃុំឃាំងរបស់ អ.វ.ត.ក ហើយបានជូនដំណឹងពីបទចោទប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទរូបនេះ^៣។ នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញដីកាដោះស្រាយចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹង អៀង សារី នួន ជា ខៀវ សំផន អៀង ធីរិទ្ធ ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ និងការបំពានបំពាន ធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ^៤។ នៅក្នុងការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដីកាសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះត្រូវបានតម្កល់ទុកជាបានការ ដោយមានការសម្រេចកែប្រែផ្នែកខ្លះនៃដីកាដោះស្រាយ

¹ លិខិតមរណភាពរបស់ អៀង សារី, ឯកសារ E270, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣។
² ដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ, ឯកសារ D3, ថ្ងៃទី ១៨ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧។ កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច ត្រូវបានបំបែកនៅពេលក្រោយមកទៀត (ដីកាបំបែកសំណុំរឿង, ឯកសារ D18, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៧)។
³ ដីកាបង្គាប់ឱ្យឃុំខ្លួន អៀង សារី, ឯកសារ C23, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០០៧; ដីកាដោះស្រាយ, ឯកសារ D427, ថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ (“ដីកាដោះស្រាយ”), កថាខណ្ឌ ៧។
⁴ ដីកាដោះស្រាយ, កថាខណ្ឌ ១៦១៣។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក៏បានចោទប្រកាន់ជនជាប់ចោទចំពោះការរំលោភក្រមព្រហ្មទណ្ឌឆ្នាំ ១៩៥៦។ នៅពេលក្រោយមកទៀត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានសម្រេចថាដីកាដោះស្រាយបានខកខានពុំបានបញ្ជាក់អំពីការចោទប្រកាន់ទាំងនេះឱ្យបានជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់ និងបានណែនាំថាការចោទប្រកាន់ទាំងនេះពុំមែនជាមូលដ្ឋាននៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីជំនុំជម្រះទៅថ្ងៃមុខក្នុងសំណុំរឿង០០២ឡើយ (សេចក្តីសម្រេចលើអញ្ញត្រកម្មនានារបស់មេធាវីការពារក្តី (អាជ្ញាយុកាលនៃបទឧក្រិដ្ឋតាមច្បាប់ជាតិ), ឯកសារ E122, ថ្ងៃទី ២២ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១)។

នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១^៥។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានចាប់ផ្តើមធ្វើសវនាការបឋម នៅថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១១។ ជនជាប់ចោទ អៀង សារី បានទទួលមរណភាពនៅថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣ នៅមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត ក្នុងទីក្រុងភ្នំពេញ ប្រទេសកម្ពុជា^៦ ។

៣. សំអាងច្បាប់

៣ អនុលោមតាមមាត្រា ៧.១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មរណភាពរបស់ ជនជាប់ចោទ អៀង សារី ត្រូវរលត់បណ្តឹងអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងរូបគាត់នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក^៧។ អនុលោមតាមវិធាន ២៣ស្ទួន អនុវិធាន ៦ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង មរណភាពរបស់ជនជាប់ចោទ ក៏បញ្ចប់ បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ នៅ អ.វ.ត.ក^៨។

⁵ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ប្រឆាំងនឹងដីកាដោះស្រាយ (អ.ប.ជ), ឯកសារ D427/2/12, ថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១, ទំព័រ ៦ (ដោយបានធ្វើវិសោធនកម្មដីកាដោះស្រាយដើម្បីតម្រូវឱ្យមានទំនាក់ទំនងរវាងឧក្រិដ្ឋ កម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ និងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ និងបានអះអាងថាអំពើហិង្សាសេចក្តីសន្តិភាពអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាអំពើ អមនុស្សធម៌មួយទៀត)។ នៅពេលក្រោយមកទៀត អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានជំទាស់ទៅនឹងលក្ខខណ្ឌតម្រូវ នៃទំនាក់ទំនងនេះ (សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំដកលក្ខខណ្ឌតម្រូវស្តីពីទំនាក់ទំនងនៃជម្លោះប្រដាប់អាវុធចេញពី និយមន័យ នៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ, ឯកសារ E95/8, ថ្ងៃទី ២៦ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១, កថាខណ្ឌ ៣៣)។

⁶ លិខិតមរណភាពរបស់ អៀង សារី, ឯកសារ E270, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣។

⁷ សូមមើល សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលបង្គាប់ឱ្យដោះស្រាយជនជាប់ចោទ អៀង ធីរិទ្ធ ដោយឥតលក្ខខណ្ឌ (អ.ជ.ត.ក), E138/1/10/1/5/7, ថ្ងៃទី ១៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១២, កថា ខណ្ឌ ៣៨; សូមមើលផងដែរ សំណុំរឿង រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Delić, អង្គជំនុំជម្រះតុលាការឧទ្ធរណ៍នៃតុលាការ ICTY (លេខសំណុំរឿង IT-04-83-A), សេចក្តីសម្រេចស្តីពីលទ្ធផលនៃកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី, ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១០, កថាខណ្ឌ ៥-១៥។ សំណុំ រឿង រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Karemera et al., អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងនៃតុលាការ ICTR (លេខសំណុំរឿង ICTR-98-44-T), សេចក្តីសម្រេចទាក់ទងនឹងសារណារបស់ក្រឡាបញ្ជីដែលជូនដំណឹងអំពីការស្តាប់របស់ជនជាប់ចោទ Joseph Nzirorera, ថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១០, កថាខណ្ឌ ២។ សំណុំរឿង រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Kony et al., អង្គបុរេ ជំនុំ ជម្រះ នៃ តុលាការ ICC (លេខសំណុំរឿង ICC-02/04-01/05), សេចក្តីសម្រេចបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីប្រឆាំងនឹង Raska Lukwiya, ថ្ងៃទី ១១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧។ សំណុំរឿង រដ្ឋអាជ្ញា ទល់នឹង Norman et al., អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៃតុលាការ SCSL (លេខសំណុំ រឿង SCSL-04-14-T), សេចក្តីសម្រេចលើសារណារបស់ក្រឡាបញ្ជីស្តីពីភស្តុតាងនៃការស្តាប់របស់ជនជាប់ចោទ Samuel Hinga Norman និងបញ្ហានាពេលបន្ទាប់, ថ្ងៃទី ២១ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០០៧, កថាខណ្ឌ ១៣-១៨។

⁸ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលស្គាល់ថាអនុលោមតាមមាត្រា ២៤ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មរណ ភាពរបស់ជនជាប់ចោទមិនអាចបញ្ចប់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលប្រឆាំងនឹងគាត់បានឡើយ។ បើទោះជាយ៉ាងនេះក្តី នៅក្នុងក្របខណ្ឌ គតិយុត្តិសាស្ត្រនៃតុលាការនេះ សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ដាក់បណ្តឹងទាមទារសំណងផ្លូវចិត្តជា

៣

ហេតុដូច្នោះអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងសម្រេច៖

**ថា មរណភាពរបស់ជនជាប់ចោទ អៀង សារី មានអានុភាពលត់បណ្តឹងអាជ្ញា និងបញ្ឈប់បណ្តឹង
រដ្ឋប្បវេណីប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ អៀង សារី នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក។**

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៣

ប្រធានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង

Handwritten signature

និល ណុន

សមូហភាព ជំនួសមុខ ឱ្យបណ្តាំដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីដែលបានរួមគ្នាជាក្រុមតែមួយ (*សូមមើល* វិធាន ២៣, ២៣ *សួន*, ២៣ *សួន*២ , ២៣ *សួនបួន*)។ ការសម្រេចលើបណ្តឹងទាមទារសំណងនេះអាស្រ័យលើការផ្តន្ទាទោសជនជាប់ចោទ (វិធាន ២៣ *សួនបួន*(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង)។ ហេតុដូច្នោះ ការរលត់បណ្តឹងអាជ្ញានៅ អ.វ.ត.ក ក៏ចាំបាច់ត្រូវបញ្ឈប់បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីផងដែរ។